

CATALUNYA SOCIAL

Any V. Núm. 222

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

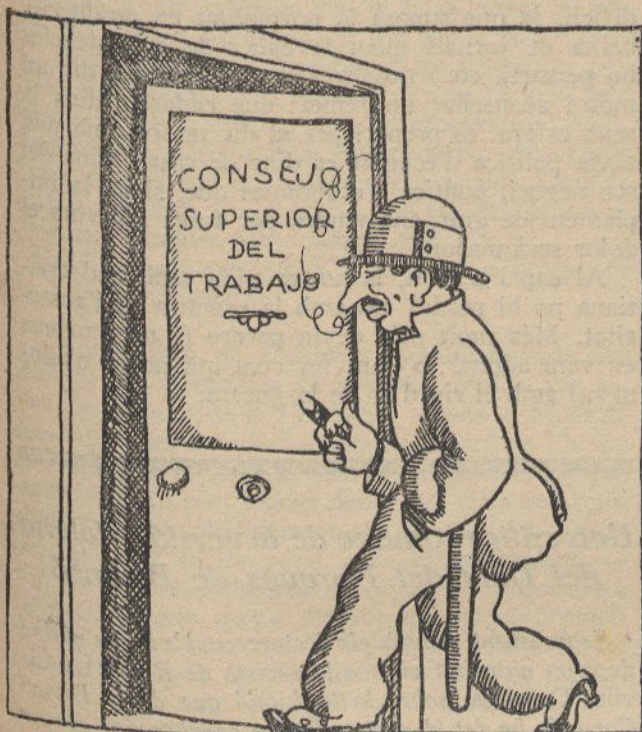
8 d'agost de 1925

PUBLICACIÓ
SETMANAL

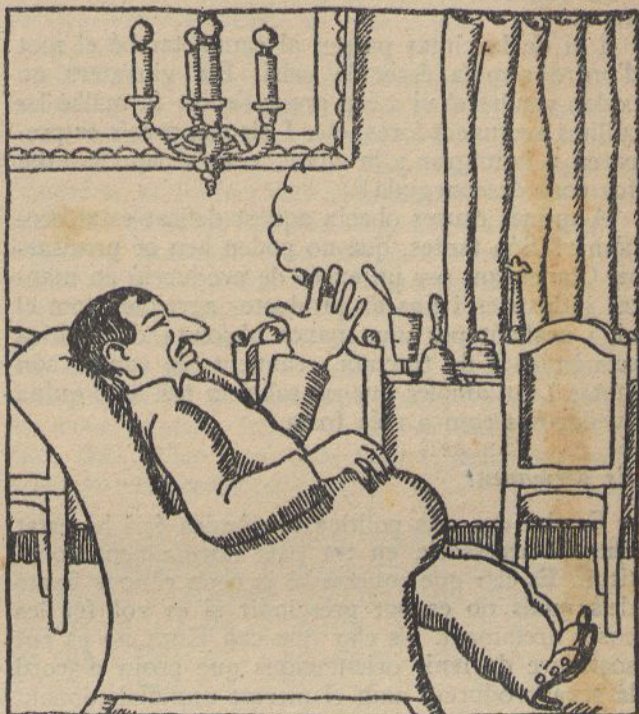
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

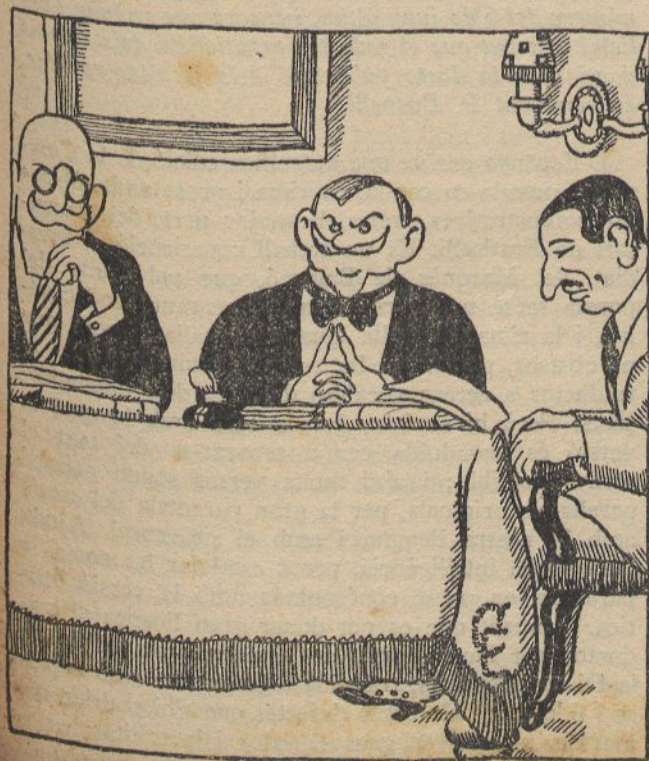
EL "MENEUR" SOCIALISTA ESPANYOL

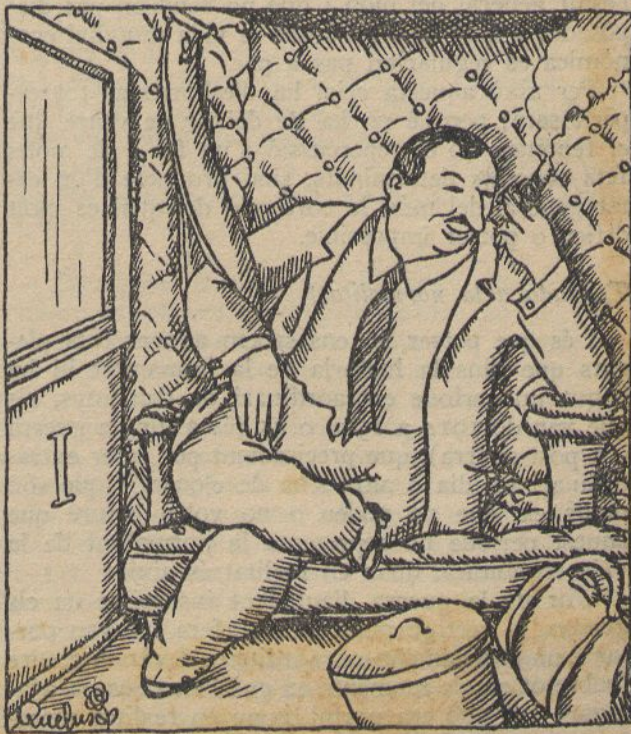
Formo part del Consell Superior del Treball
amb bones dietes.

I tampoc en l'Institut de Reformes Socials s'hi
estava malament.

...i fins arribo a les *altures* del Consell d'Estat.

I si a tot això s'hi ajunta algun viatge a Ginebra
amb motiu d'Assemblees de la S. de N., ànsia
Manelal...

La crisi

Es general

La paraula "crisi" surt de tots els llavis. Dins la ciutat, no podeu entrar en una botiga els estands de la qual no us engeguin una peroració sobre la crisi, sobre la manca de consumidors, dient i repetint que no es ven res. Els teatres tenen escassa concurrència, i en els despatxos i oficines la gent és reduïda d'una manera bon xic alarmant.

I si de la ciutat passeu al camp, també el mot d'ordre sembla ésser la crisi. Els vinyaters no poden vendre el vi a cap preu; l'eixut fa malbé les collites remuneradores, etc. I els camperols es preparen a immigrar a la ciutat, com si aquí la crisi fos cosa desconeguda!

A quines causes obeeix aquest delicat estat econòmic? Són tantes, que no poden ben bé precisar-se. Començant per un excés de producció en manufactures i fins en productes agrícoles com el vi, i acabant per una manca absoluta de política econòmica i de tractats, realment les causes són tantes i tan amples que no sabriem pas amb quina quedar-nos com a més forta.

Es permanent

Es clar que una política econòmica és i ha estat sempre necessària en tot país normalment constituït. Es clar que aquesta té ja certs canons fixats dels quals no es pot prescindir si es vol fer les coses dretament. Es clar que cap Estat no es pot sostreure de tenir orientacions que posin d'acord la seva producció amb el mercat mundial, donant així valoració als seus productes.

Però també és ben evident que la crisi d'ara és més fonda, obeeix a causes que deriven de l'estat general del món i que no semblen pas disposades a finir amb tot i que la vida mundial econòmica es regularitzi pas a pas.

Per això aquesta crisi ha d'esborronar tot esperit serè; perquè no ha de deixar de veure que el fenomen no és repercussió d'un fet o de molts fets concrets determinats, sinó producte d'un estat general del món la correcció del qual és molt difícil o potser impossible.

Tornada a la normalitat?

I és que potser no ens sabem adonar tots plegats que dins la història de la humanitat hi ha hagut un període extraordinari de deu anys, els que van de 1914 a 1924 o 25 (és a dir, la guerra i la post-guerra), que precisament per ésser extraordinari un dia o altre s'ha de cloure. I que són molts els que no poden o no volen creure que aquest període no representa la normalitat de la vida econòmica, quan en realitat és així.

L'or de la guerra, l'augment insospitat en els guanys, la vertiginositat en els afers ens van portar a un engegament extraordinari. I vàrem creure (sobretot en els moments en què l'èxit ens va afalar) que allò era norml, quan en realitat representava un període extraordinari.

I potser ara, entre l'astorament general, potser estem altra volta tornant a la normalitat de sempre (encara que amb les conseqüències lògiques d'aquest període, que no n'hi ha cap que passi sense deixar rastre en la història). I aquesta crisi potser representa el dolor del part d'aquella normalitat, dolor que creixerà encara molt i molt.

Davant el fet de retorn a la normalitat (retorn difícil, ja que suposa la normalitat en producció, baixa de jornals quan la baixa de subsistències ho permeti, etc.) nosaltres només sabriem dir un mot i aconsellar un remei: que cadascú, dins la seva esfera, es prepari per al dit retorn amb una sàvia política d'economies dins de casa i dins del seu negoci, política d'economies que, si no la implantem de grat, ens vindrà per força i llavors el dolor serà major.

Al cap i a la fi, la nostra vida espiritual cristiana no hi perdrà res amb la pràctica de l'austeritat. Més molt més devia perdre (i tots no ens en vam adonar, o vam fer com qui no se n'adonava) amb el riu d'or de la guerra.

Una crítica romana de la versió catalana del Dant del Marquès de Balanzó

Segurament plaurà als lectors conèixer un judici de gran autoritat eixit a la revista de Roma La Civiltà Cattolica, sobre la traducció que de la Divina Comèdia ha fet el nostre il·lustre col·laborador senyor Marquès de Balanzó (Vèrax). Ha sortit la nota a què ens referim, a la secció Rassegna dantesca del número del 6 de juny últim, i encara que anònim l'article, és sabut que el redactor especialista dels estudis dantins en la docta publicació dels jesuïtes romans, és l'eminent P. Busnelli.

D'Espanya ens ve una magnífica edició de la *Commedia* posada en català, en rima i prosa amb sòbries notes il·lustratives, trètes, la major part, del comentari de Fraticelli. Es un treball consciencios i estudiat, del Marquès de Balanzó, que vol donar del poema sacre una versió íntegra, servant l'endecasílab, i la rima, tal volta igual a la italiana, però que no obstant, per ci per lla, com és natural, esforça al traductor a cercar vocables diversos dels més apropiats. Però hi supleix, per la cura amb la qual la versió és aconduïda per a separar-se del text el menys possible; i així molts versos sonen gairebé parells als originals, per la gran parentela del català amb la nostra llengua i amb el provençal. Ajuda també a la intelligència, per a estalviar les notes, la paràfrasi en prosa confrontada amb la versió poètica. Talment que es pot donar gran lloança al traductor per haver fornit a Catalunya una edició de la Divina Comèdia, traduïda dignament i amb noblesa i fidelitat; i els petits defectes que s'hi podrien remarcar, no minven gens el valor i la utilitat per a comprendre la poesia dantesca.

L'ingrés de la Federació de Dependents a la Internacional d'Amsterdam

Noves declaracions

Copiem del Diari de Sabadell, del 24 de juliol darrer, les següents manifestacions fetes a aquell confrare pel nostre redactor senyor Rucabado, relatives a la greu qüestió que es ve debatent en les nostres planes i que rependrem, si Déu vol, des del número pròxim.

Abans d'ahir sabérem que hi havia entre nosaltres En Ramon Rucabado, de pas per la nostra ciutat, i havent-se parlat recentment des d'aquestes pàgines d'una qüestió tan interessant com l'ingrés dels dependents de Catalunya a la Internacional d'Amsterdam, qüestió en la qual Rucabado ha intervingut d'una manera activa i pública, ens semblà escaient anar-lo a trobar, per pregar-li que ens fes la mercé d'algunes paraules sobre aquest tema.

En Rucabado respongué a les nostres preguntes de la següent manera:

—...?

—Francament, no m'explico l'actitud tancada del Sindicat de Dependents de Sabadell; resulta que jo, que sóc membre de la Federació, segons el Sindicat Sabadellenc no tinc dret a discutir l'acord de Lleida, de l'adhesió a la Internacional d'Amsterdam, perquè essent soci, no puc, segons diuen, fer altra cosa que sotmetre'm disciplinàriament als acords de la majoria. I els que no són socis, o no són dependents — com vostès, els redactors del *Diari de Sabadell* —, tampoc no tenen dret a discutir-ho, perquè... aquell acord solament interessa als dependents. Així, doncs, l'acord de Lleida és *indiscutible, intangible, infal·lable*... No se'ls acut que algú pugui aixecar la bandera de la *revisió*.

—...?

—El Sindicat de Dependents del Centre d'aquesta ciutat pot posar punt final tantes vegades com vulgui. L'acumulació de punts finals, equival en tipologia a punts suspensius... Per la meua part el meu deure, com a ciutadà, com a catòlic, com a escriptor i com a dependent, és seguir combatent l'acord d'ingrés a la Internacional socialista d'Amsterdam, per considerar-lo funestíssim des de tots els punts d'abir, segons he demostrat en els articles que porto escrits al setmanari CATALUNYA SOCIAL; segons continuaré fent encara, si Déu m'ajuda, perquè la matèria és, per desgràcia, extensíssima. Diu l'adagi popular: quan un no vol, dos no es barallen. Ben lliure és el Sindicat — o els capitosts de la Federació — de replicar o no. Tant si contesten com no, el meu atac, raonat i fonamentat, anirà fent la seva via, i un dia o altre es tocaran els resultats de la prèdica constant i continuada de la veritable doctrina.

—...?

—Els camarades del Sindicat de Sabadell, seguint la política dels dirigents de la Federació, residents a Barcelona, tenen la tàctica de dissimular, per un costat, la gravetat de les tasques a què la Internacional d'Amsterdam s'ha dedicat, i així, es guarden prou de fer al·lusió, en els seus articles i intents de rèplica, a les proeses com el refús de transport de municions a Polònia, envaïda pels soviets, com al boicot contra Hongria, governada per Horthy. El sol

fet que s'arrisquessin a fer esment, en els seus articles, comunicats, etc., d'aquestes dues gestes obria l'ull de molts dels seus adeptes. No els convé que circuli gaire això que la Internacional d'Amsterdam hagi ajudat els bolxevistes russos, per a fer perdre la independència de Polònia, tot just recobrada, ni tampoc els convé gaire que se sàpiga allò del boicot a la Hongria blanca, i consegüent solidarització de la Internacional d'Amsterdam amb la dictadura terrorífica dels comunistes de Bela Kun.

—...?

—D'altra banda, tot és parlar d'idealitat, de nous horitzons, etc. I, precisament, el terreny on es col·loquen quan es fiquen en els terrenys de la ideologia, baldament hi entrin usant un llenguatge tan vagorós i imprecís, és l'esfera delicadíssima de l'esperit, dels principis, de la moral, dels dogmes, i això declara la gravetat immensa de la qüestió. Car, no pot ésser indiferent a ningú dels que estimen la nostra terra, i dels que tenim totes les simpaties per l'estament dels dependents de comerç — i jo, que en sóc, amb més títol que un altre — que descarrilin, penetrant en la zona relliscosa i perillosíssima d'una ideologia errada, d'uns principis falsos, d'una espiritualitat divorciada dels rectes camins de l'única veritat que pot guiar-nos: la veritat cristiana.

—...?

—Sí, malgrat que procurin tapar-ho i dissimular-ho, la Internacional d'Amsterdam és un organisme francament i netament socialista, inspirat en el fals principi de la lluita de classes i per tant les doctrines que la inspiren i les normes centrals de la seva actuació s'aparten completament de les doctrines i de les normes de l'Església Catòlica. Oi més, s'aparten àdhuc dels principis fonamentals del Cristianisme i bona prova n'és que davant d'ella existeixi una Internacional Sindical Cristiana (l'existència de la qual no és probable que esmentin als seus consocis els dirigents de la Federació de Dependents de Catalunya). Aquesta Internacional Sindical Cristiana, que compta amb alguns milions d'adherits, i amb forts organismes sindicals catòlics nacionals, té la seu social també a Holanda, a la ciutat d'Utrecht: per això és generalment anomenada la Internacional d'Utrecht.

—...?

—Per acabar li diré: que el Comitè executiu del Sindicat de Dependents d'aquesta ciutat diu que amb actituds com la meua (de no acatament a determinats acords d'una assemblea) aviat s'acabaria la vida de les associacions. A la qual cosa contesto, que amb acords que vulnerin la lletra i l'esperit d'articles essencials dels Estatuts, amb acords que signifiquin violència i ultratge a la consciència i a la religió de molts socis, efectivament no s'ha d'esperar llarga vida d'una associació. Per tant, penso que la situació pot resumir-se en aquest senzill dilema: o bé l'acord de Lleida és revisat i es dona de baixa d'Amsterdam, la Federació; o bé, pel propi pes de les coses, s'anirà dibuixant cada dia més una divisió entre els dependents de comerç catalans que posarà a un lloc els socialistes i en altre lloc, en centres i associacions separades, els dependents catalans catòlics.

Els que desvien la nostra joventut

La joventut s'esmuny de les nostres mans. Ja fa molt de temps que venim observant una desviació moral en molts joves que abans es distingien pel seu equilibri espiritual. Aquesta desviació pervé de la influència que exerceixen damunt la joventut alguns escriptors hostils a l'espiritualitat cristiana. Alguns d'aquests escriptors són amics nostres; però com que per damunt de tot hem de posar els interessos del catolicisme i l'espiritualitat de la nostra terra, volem donar el crit d'alerta.

Si no aturem aquesta desviació, la nostra joventut serà contaminada d'escepticisme, que és el mal que arren del món fa més estralls.

No sóc pas sospitos en aquesta matèria. La meua vida és una línia recta i no hi trobareu ni una petita claudicació. He romàs sempre fidel a la meua terra i a la meua raça, però us confesso sincerament que en l'ordre espiritual hem comès errors molt greus. Un d'aquests errors és lloar per patriotisme àdhuc els autors que porten a dintre el neguit del dubte o bé que emfàticament es declaren indiferents en matèria religiosa.

Si haguéssim tingut el valor de combatre els escriptors hostils a la nostra espiritualitat, malgrat llurs obres siguin escrites en un català impecable, la joventut no s'hauria desviat.

A aquell que no pertany a una capelleta o bé té la gosadia de parlar amb sinceritat, li fan el buit i l'hostilitzen; però com que nosaltres per damunt de tot som catòlics i considerem que primer són les coses de l'esperit que les coses mundanes, volem exposar clarament el nostre criteri sobre aquest transcendental assumpte.

El doctor Torras i Bages, en *La Tradició Catalana*, fa aquesta afirmació que cal meditar: "Ens trobem amb una Catalunya espiritualista i cristiana; matar-li l'esperit és matar-la a ella mateixa; reforçar son esperit és augmentar sa potència, fer sa acció més viva i fecunda. Si l'esperit de la pàtria viu, tindreu pàtria; si mor, morirà ella mateixa".

Els escriptors a què al·ludim suara, volen enfortir el nostre esperit o bé volen matar-lo? Si volen matar la nostra espiritualitat, de retop mataran la nostra terra.

Ara sembla que sigui moda embolcallar-se amb el mantell de la indiferència i parlar amb ironia de les coses humanes i divines.

Els diaris ens han assabentat de l'èxit que ha obtingut el llibre d'En Josep Pla. I ara, els que sou catòlics, digueu-me amb tota sinceritat: Creieu que és una obra digna d'ésser posada a les mans de la nostra joventut?

Qui s'ha atrevit a dir públicament que el llibre d'En Pla, en l'ordre espiritual, és dolent? Em direu que s'hi troben imatges brillants i una ironia subtil i aguda? És cert. Jo no nego el mèrit literari de l'obra d'En Pla. D'aquestes planes estant he dit que obraven malament els que negaven els mèrits de l'adversari. Però que sigui enginyosa una obra, vol dir que sigui bona? És que no trobarem escriptors sectaris i malvats que es-

crivien admirablement? I direm que són acceptables llurs obres perquè en l'ordre literari són bones? No ens hem de deixar enlluernar per la brillantor de l'estil. Alguns rèptils externament són molt bells i, no obstant, mosseguen i inoculen el virus mortífer que porten a dintre.

En Pla és el Stravinsky del periodisme català. Aquest músic rus pretén enlluernar amb dissonàncies esgarrioses i sonoritats estranyes. Jo creuré en ell quan escrigui una simfonia a l'estil clàssic que pugui comparar-se amb qualsevol de les nou simfonies de Beethoven. Després, quan hagi demostrat el seu talent, podrà emancipar-se i excitar-nos els nervis amb les seves dissonàncies torturadores. En Pla fa el mateix que aquell músic. Ens vol enlluernar dient tot el contrari del que diuen els homes que tenen sentit comú. És molt fàcil singularitzar-se d'aquesta manera. Qui pot negar l'originalitat dels clàssics? Però llurs obres són equilibrades i harmòniques. En el llibre d'En Pla no cerquem harmonia ni equilibri. No és altra cosa que un seguit de dissonàncies. És molt fàcil cridar l'atenció fent vibrar el clari de l'estridència. Si dieu, per exemple, que la lluna és verda i que els estels són sagnants, contradint la visió que té la gent d'aquests astres, sereu molt originals, però també molt desequilibrats. En Pla diu mal d'un autor sense haver-lo llegit mai i parla despectivament d'una exposició d'art sense haver-la visitat.

Podem lloar l'obra d'aquests autors hostils completament a la nostra espiritualitat, que tenen la gosadia de lloar els propis mancaments i turpituds?

Un dia un poeta ens parla emfàticament de "quan era catòlic", com si el catolicisme fos una cosa estantíssima; un altre dia un crític d'art fa voleiar les campanes en senyal de festa perquè no sabem qui ha descobert una moral nova que foragitarà dels pobles cristians la moral de l'Evangeli. Un escriptor, en un excés de petulància, s'anomena acristià; d'un altre es diu que ha heretat l'ànima sectària de Voltaire.

A l'Ateneu un escriptor, que té molts admiradors entre els elements joves, digué, segons ens han contat: "En aquest moviment hi caben els que no creiem en Déu i els que hi creuen".

Digueu-me ara si és convenient que la joventut sigui dirigida per aquests escriptors. Cada dia notem noves desercions. La joventut es va desviant sota la influència dels que volen descrèditar el nostre poble.

L'objecte del cristianisme, diu l'esmentat doctor Torras i Bages, és netejar de vicis la naturalesa humana i enfortir-la i fecundar-la pel bé, il·luminant el seu enteniment amb una claror divina; de manera que quan un poble és influït per ell, el caràcter dels homes i dels usos i institucions són d'una admirable naturalitat.

Hem de procurar, doncs, que l'equilibri i l'harmonia governin l'esperit de la joventut, bandejant tots aquells vicis i defectes que poden desviar-lo. En l'ordre espiritual, un escriptor que s'aparta del camí dreturer, és dolent.

No ens oposem pas que la nostra joventut sigui original i que desplegui les ales de l'esperit i del pensament. No; el que volem és que sigui ben equilibrada. I aquest equilibri no s'obté seguint

les petjades dels escriptors que no capeixen la grandesa del cristianisme, sinó aixoplugant-se sota el mantell protector de l'Església, que és la depositària de les veritats eternes.

J. CIVERA I SORMANI

Article del temps

Del plaer d'anar a peu

A les principals ciutats del món (Londres, Nova York, etc.) el plaer d'anar a peu és privilegi de milionaris.

L'altre dia un diari posava en boca d'un potentat ianqui aquesta resposta a la pregunta de per què sempre anava en auto: "Perquè encara no sóc prou ric per anar a peu".

A Nova York tots els obrers van i vénen del treball amb un petit automòbil.

A Barcelona no van amb auto propi, però tots utilitzen tota mena de locomoció, menys la seva locomoció natural, particular, per anar a la feina.

Com que per damunt del món hi ha una província que el governa, els progressos que mútuament es completen caminen parionament. A més grandioses ciutats, més mitjans de comunicació.

Quan l'aviació esdevingui una necessitat general i a cada casa hi hagi una estància per a posar l'avió de família, una cotxera pel cas, les perfeccions i la barator dels aparells esdevindran naturalment assequibles a tothom.

El plaer d'anar a peu cada dia serà més difícil d'assolir.

Ara mateix a Barcelona no es pot deambular comodament i segurament per moltes de les seves vies. Passar-hi resulta un perill i una incomoditat. Diríem millor que estan plenes d'incomoditats i de perills.

Quan un hom reflexiona sobre les meravelles de l'aparell motor del cos humà, o estudia la seva senzillesa i al mateix temps complicadíssima mecànica, amb els seus jocs de palanques, amb els seus nervis motors, amb la disposició dels seus muscles, amb la soltura dels seus moviments, amb la soberana majestat del seu moure's, i pensa que avui dia l'esforç més intens i més efectiu de la civilització en l'ordre científico-industrial es dirigeix victoriosament a anular aquesta personal locomoció, i ho està aconseguint en les grans metròpolis mundials, on l'atròfia dels membres motors avança implacablement... hom s'esgarrija i prega a Déu que posi seny als homes perquè en aquesta carrera el progrés de la locomoció artificial s'aturi abans de deformar la naturalesa humana i convertir el cos humà en un monstre sense cames aprofitables.

El Dret Romà, que ve a ésser la raó escrita, la raó feta llei, consagrà en els seus codis el *jus eundi et ambulandi*, el dret de caminar lliurement, com un dels drets primaris de l'home. És un dret natural, abans que civil.

Doncs bé; aquest dret, de fet, ens l'aboleixen el

progrés mecànic modern i el desenrotllament monstruós de les grans urbs.

Hom diria que el món s'ha tornat boig i que els homes van perdent l'agulla de navegar.

Què en treiem de córrer com a folls, engaviats com a feres, per vies plenes d'entrebancs, com en una cursa mortal d'obstacles?

Es que tenim tan taxats el temps i l'espai que calgui viure com el llamp i desnaturalitzar-nos com els monstres?

Gràcies a Déu, espai i temps no en manquen. Ço que manca és seny. Ço que manca és un concepte veritable de la vida. Ço que manca és una ordinació de les coses de la vida a aquest concepte fonamental i directriu de la mateixa.

Quan a les capvesprades dels dies festius tardorals un hom deambula, lliure i tranquil, pel passeig de Gràcia — un dels més bells i apacibles del món —, contemplant com a l'espaiosa via central desfilen difícilment els automòbils que els urbans afilieren, amb gent engaviada, sense llibertat de moviments, amb l'aire racionat i la visió turmentada... hom se sent feliç.

El plaer d'anar a peu se sent aleshores amb tota la seva plenitud. És el bé de Déu de la nostra natural locomoció ço que fruïm aleshores, mentre tanta gent va encongida, capficada, dins les luxoses gàbies, exposada a mil perills, mirant — envejosa tal volta — els humils vianants que fan llibèrrim ús del *jus eundi* a ple aire, a plena llum; que practiquen la gimnàstica del caminar, que és la millor de totes les gimnàstiques, la més higiènica de totes.

Els infeliços que senten enveja dels qui usen auto ordinàriament, no saben el que envegen.

Així com els grans mals-de-cap solen donar-se davall dels sumptuosos enteixinats, així també solen ésser els luxosos automòbils els portadors de les grans angoixes. No us fieu mai de la felicitat daurada...

Aurea mediocritas.

I Déu ens doni, per a fruir el plaer d'anar a peu, passeigs retirats, carrers quiets, caminets d'horta, places arrecerades, lliures d'aquesta nova plaga del progrés exagerat, que, cada any, a tantes famílies arruïna, tantes enveges congria, tantes incomoditats ocasiona i tants neurosismes provoca.

Sense que això vulgui dir res en contra d'un dels més admirables enginyers inventats pel geni humà; enginy que falta acomodar-lo bé a la nostra naturalesa i a les nostres vertaderes necessitats.

COLL DE LES SABINES

Retir obrer obligatori

(Zona del costum social)

Projecte de bonificació als primers 500.000 afiliats al sistema de millores

Bases publicades el 24 de juliol de 1925

La comissió d'Estadística tècnica del Règim legal de Previsió ha d'atendre a l'aplicació de l'acord del Consell de Patronat de l'Institut, per estimular els treballadors en el foment del costum social de la quota voluntària obrera mitjançant el sistema de millores complementari del Retir obrer.

La Comissió, tenint en compte l'esperit ample del dit acord i deixant de banda les aspiracions tècniques i professionals que estudia respecte al retir obrer, completa les condicions d'aquell acord, així:

1. Es demanarà a l'Estat una subvenció a favor dels 500.000 primers afiliats al sistema de millores del Retir obligatori, en quantia semblant a la de la iniciació patronal del retir obrer, o sigui de tres pessetes anyals mentre estiguin afiliats al règim legal del retir obrer obligatori.

2. Reconeixement durant el terme de cinc anys dels drets que per al cas d'absoluta invalidesa concedeix actualment la reglamentació del sistema de millores, en el cas que al fi del dit període existissin ja normes ordinàries per haver-se establert el segur d'invalidesa, avui en estudi.

L'expansió de l'acord es refereix a afavorir, a la vegada que el retir obrer i la seva solvència tècnica, altres manifestacions de la Previsió Popular en les quals convé d'afavorir l'experiència amb arrelament a les condicions següents, respecte de les quals la Comissió d'Estadística tècnica agrairia opinions de totes les entitats que es preocupin del progrés social:

A) En el cas que els obrers estimulats per aquesta bonificació extraordinària de l'Estat pertanyin a una Mutualitat o associació professional de malaltia o atur forçós, podran demanar que s'apliqui la tercera part de la dita bonificació extraordinària, o sigui una pesseta anyal, a les dites Mutualitats o associacions professionals lliures.

B) Per a evitar recel de l'Estat s'establirà, demés, com a condició de la dita aportació, que les Mutualitats o Associacions tinguin compte corrent dels dits fons en alguna Caixa col·laboradora de l'Institut i que indiquin l'objecte de la distribució en retirar fons. Es a dir, que l'Institut aplicaria tota la bonificació extraordinària al sistema de millores o bé n'atribuiria una part als dits comptes corrents a elecció dels obrers bonificats.

C) Les condicions reglamentàries per a tenir dret a la pensió inicial del retir en cas d'incapacitat absoluta per al treball s'interpretaran en el sentit que les dues o tres pessetes de la bonificació extraordinària que s'apliquin al sistema de millores del Retir obligatori es considerin per al dit objecte altres tantetes aportacions mensuals de l'obrer bonificat, sem-

pre que la darrera aportació anyal seva d'una pesseta s'apliqui al penúltim mes de l'any respectiu, per a no desvirtuar el principi fonamental de ço que estimula l'Estat amb bonificació especialíssima d'invalidesa, que no és la quantia total d'imposicions, sinó l'hàbit de verificar-les continuadament i, almenys, amb un any de pràctica del dit costum social.

Termes de la consulta

En demanar-se la bonificació extraordinària per estimular el costum social de la quota voluntària obrera del Retir Obrer obligatori, convé, a més a més, afavorir l'experiència respecte la Previsió de la malaltia i de l'atur forçós, en la forma indicada?

Situació de l'obrer. — Lliurement, i sense perjudici d'estudiar aquesta Comissió els avenços possibles del Retir obrer i aplicar-los la totalitat de la bonificació extraordinària de l'Estat si pertany als 500 primers imponents en el dit sistema o bé dues pessetes anyals al Retir obrer i una pesseta anyal a la Malaltia o Atur forçós en la forma indicada.

Amb la imposició de deu pessetes anyals que procedeixen directament de l'obrer i dues pessetes anyals que li reconeix l'Estat, tindrà dret a algun dels avantatges següents del règim de millores, en l'exemple que comenci la quota voluntària als 21 anys.

Augment de pensió de retir. — Ptes. 186'69.

Anticipació d'edat. — Ptes. 300 des dels 60 anys i la pensió ordinària des dels 65.

Capital-herència. — Si mor als 35 anys, pessetes 780'11; si mor als 45, ptes. 1.276; si mor als 64, pessetes 2.948.

Es a dir, surt ja dels límits mínims generals de quantia de pensió, edat de 65 anys i protecció exclusiva personal.

Si s'incapacita per al treball, converteix la pensió per als 65 anys o anticipada per als 60 anys en immediata, en les condicions dites. Aquesta pensió vitalícia no és incompatible amb la indemnització per accident del treball.

Pot, a més a més, aplicar una pesseta mensual de bonificació extraordinària de l'Estat a una Mutualitat o Associació professional de Malaltia o Atur forçós, sempre que sigui afiliat al Retir obrer obligatori i al seu sistema de millores.

Tendeix, per tant, la solució consultada, a progressar de seguida i lliurement respecte a la quota complementària, mentre s'estudien altres avenços.

Madrid, Barcelona i Bilbao, 24 de juliol de 1925.

La part social del pressupost de l'Estat

Esmentàvem en un treball aparegut a CATALUNY SOCIAL, el que caldria fer per endegar les despeses en aquest país, constituint l'Estat en una mena de societat bancària, en la qual tots els contribuents fóssim accionistes i obligacionistes, i que sense contemplació es tallessin de soca arrel totes les despeses que no atenguessin un servei o que no fossin reproductives, com és ús fer-ho en les societats particulars.

Avui, moltíssims ciutadans i àdhuc estrangers són obligacionistes, ço és, que l'Estat té repartit el Deute públic i l'obligacionista no es preocupa d'altra cosa que de cobrar el cupó, o millor dit, les puges.

Si ensems que obligacionistes, fóssim accionistes passius, com en realitat som, tots els ciutadans, i tinguéssim el concepte que de les nostres suors i afanyos econòmics i esforços, en surt tot allò que l'Estat demana primer i exigeix després, per satisfer les despeses de l'Estat i les puges o interessos dels diners manllevats per aquest mateix Estat, potser ens preocuparia més la marxa econòmica de l'Estat. Ara fa la seva via aquell aforisme, que es sent arreu com axiomàtic, *el que és del comú, no és de ningú*, i poc pensem que mirant amb menyspreu els interessos comuns, anem carregant sobre les espatlles de l'Estat integrat per tots el pes que ens aplatina, i que quan vulguem posar-hi remei no hi siguem ja a temps.

En un diari de Madrid ha vist la llum pública un treball comparatiu de l'enormitat de mils milions de pessetes que des de l'any 16 a l'any 24, pugen els Deutes de l'Estat. Fa escriure la suma i no es comprèn com en pocs anys s'hagi arribat a la fantàstica quantitat de Deute de l'Estat a 4.800 milions de pessetes.

No es comprèn com s'ha esmerçat aquesta esponentable suma, puix, ben mirat i remirat, tothom es queixa de la insuficiència de les soldades amb què l'Estat retribueix llurs servidors.

Així tenim que hi ha més de 10.000 mestres d'escola als quals l'Estat paga esplèndidament llur tasca de sis a set hores diàries alguns, i fins a deu hores els altres, amb la quantitat de 4 pessetes 20 cèntims diàries!

El mateix podem dir dels clergues, que tampoc no poden tirar gallina a l'olla; no es poden pas fer miracles amb 2 pessetes 35 cèntims cada dia.

I no parlem d'altres estaments dependents de l'Estat, com són carters, telegrafistes, etc., que fan una feina ben útil i prou fatigosa.

Mes, comparat tot això, anem a criticar el pressupost addicional de l'Estat de l'any 1925-26, puix ara com ara, prorrogat el pressupost de l'any 24-25, sols es consignen en la *Gaceta* de Madrid les baixes i altes que experimenta el dit pressupost addicional.

Comencem pel pressupost de la Presidència. Ara com ara, mereix un aplaudiment aqueix capítol per haver volgut la Presidència del Govern de l'Estat centralitzar, diem-ho així, tota la mena de porters de què es compon aquesta classe exuberant de servents de l'Estat, servents que la immensa majoria (per no dir tots) deuen llur càrrec i llur nòmina, a

la política avantpassada, en premi de serveis electorals, recomanacions, abusos i usos de consuetud, en els governs de l'Estat que d'uns anys a aquesta part havem fruit.

Dèiem en el número anterior que l'escalafó actual del cos de porters es componia de 5.190 porters, que ja són porters! Aquests són de plantilla i es mengen, res, una friolera, 7.084.000 pessetes anyals!

Ara ve el gros; si és gros que l'Estat hagi de mantenir 5.190 porters, també n'ha de mantenir altres tants o més, puix no especifica el nombre dels porters excedents sobre la plantilla o escalafó, que tot i essent excedents se'ls paga amb 6.451.000 pessetes! Demés, si consigna en el pressupost de la Presidència, la quantitat de pessetes 258.765 per bonificació de residència, als porters, suposem, als que són de plantilla o escalafó; tot plegat fa la considerable suma de 13.793.765 pessetes que les portes de l'Estat costen al poble.

Cal consignar que hi ha una baixa en aquest capítol de 31.500 pessetes.

De comentar, cada u se'ls pot fer, puix no es comprèn que havent-hi altres atencions i més imperioses i productives no es talla de cop l'abús de mantenir l'estol de porters sense feina, tan sols perquè la paternitat de l'Estat aixopluga sols els seus servents, quan tots els altres treballadors, amb més feina i més hores de treball que no el de badallar asseguts unes poques hores, amb perills d'accidents de treball i pagant les despeses dels impostos, lloguers de casa, etc., etc., no tenen aquesta protecció que té un porter dependent o bé excedent dels que sosté l'Estat.

I aquí ve la paradoxa; si un banc, un industrial, fabricant, etc., seguís el mateix exemple que l'Estat quan quedant sense feina per manca de comandes oper altres causes, aranzels, excés de producció, etc., hagués de sostenir forçosament tot el personal, esdevindria la fallida i no podent satisfer les contribucions de l'Estat, aquest paternal Estat, que tant mira pels seus servents encara que siguin excedents i sense feina i que llur nomenament sigui degut a la influència, recomanacions, serveis electorals, etc., etc., aquest Estat s'incauta de la indústria, establiment i atuell de treball i ho posa a públic encant.

Les lleis socials regulen les relacions de patrons i obrers en tot i majorment quan per manca de feina cal donar comiat a dependents i treballadors.

Mes les lleis socials res no disposen quan els dependents i treballadors hagin estat servents de l'Estat, encara que aquest Estat no els tingui reconegut el nomenament, com passa amb els que cobren com a excedents la inversemblant suma de 6 milions quatre centes cinquanta una mil pessetes, que amb aquesta suma bé es podria atendre un xic millor repartint-la entre mestres d'estudi, clergues, telegrafistes, carters, etc.

Són aquestes coses dels temps actuals i no es vegi, amb aquesta crítica, cap passió política i sí sols l'afany d'endegar amb sentit pràctic l'economia del nostre país.

J. GUILERA VILLARREAL

Roma, l'augusta, sota el sol d'agost

El sol, que en aquesta època brilla a les vores del Tíber, allunya de Roma gran nombre de ciutadans. Aquelles vies de la ciutat immortal, tan discretes de color durant tot l'any, en aquests dies caniculars semblen llençar llum sobrerera i la calor envaeix la ciutat per tots els indrets. Tenen raó els ciutadans de Roma deixant la ciutat; generacions avantpassades seves, plenes d'aquella glòria immortal que el nom de Roma desperta, havien ja fet el mateix; i les platges del sud d'Itàlia i les viles de Tivoli i el Tusculà estatjaven tot aquell patriciat freturós de viure millor que en el forn de la urbs.

Per això Roma en aquesta època, tradicionalment, apareix silenciosa, amb aquell silenci de deserció tan característic dels llocs abandonats. Fins aquella Via Appia, tan tradicionalment quieta, com si amb el soroll tingués por de rompre els ritmes sagrats que estotja, en agost es fa encara més quieta, més arregerada a tot soroll excessiu.

Roma resta deserta. Les seves amples places senten el clapoteig de les seves magnífiques fonts sense que el pas de vianants nombrosos en rompi l'encant.

* * *

Però aquest any la tradició és rompuda de mig a mig. És l'Any Sant. I amb tot i que l'Any Jubilar dura dotze mesos, espai que sembla prou per a tota mena de peregrinacions i manifestacions d'adhesió al Soli Pontifici, el cert és que no deu ésser així quan fins aquests dies caniculars són aprofitats per visitar Roma.

I milers i milers de catòlics del món sencer sequeixen envaint la ciutat, i gents de tots els tocs de l'Univers arriben al Vaticà en ple agost, sense que el sol de Roma els espanti i sense que les incomoditats del viatge els deturin. I l'estació de les Termes veu desembarcar ingents multituds sense parar, i el Vaticà es troba constantment envaït, encara que no sigui, és clar, en aquells termes d'exuberància de la primavera última.

I Pius XI segueix, amb una fortalesa admirable i amb un goig mai rebaixat, rebent homenatges d'arreu i mostrant les seves afectuositats de Pare a tots els concurrents. I així ha pogut, durant una sola setmana de darrers de juliol, beneir peregrinacions de Grenoble, una altra d'Alger, dirigida pel seu Arque-

bisbe, una altra d'Egipte, una altra de Romania, una altra de búlgars, una altra de txecoslovacs, i tres o quatre de diverses diòcesis d'Itàlia.

El Papa a tots els ha manifestat el seu goig, sobretot als vinguts de terres llunyanes; per a tots ha tingut records especials, especialment per als algerins, davant dels quals ha evocat la grandiosa figura de Sant Agustí i ha dedicat tendra recordança al Cardenal Lavignerie. Però potser cap no ha omplert de goig el cor del Sant Pare com aquesta peregrinació de Txecoslovàquia que, providencialment, ha besat els peus de S. S. en el moment en què el conflicte diplomàtic era produït entre aquell Govern i la Santa Seu. Davant els bohemis ha dit Pius XI: "Nòs podem i devem pensar que aquesta peregrinació estava ja amb Nòs i pregava amb Nòs en l'altar del Diví Sacrifici en el precís moment en què en el vostre país tenien lloc les cerimònies solemnes davant les quals Nòs no hauriem pas pogut mostrar-nos indiferents sense donar al món sencer el dret de meravellar-se almenys en nom de la història". La commemoració de Joan Huss, heresiarca (sense que el seu caràcter de patriota llevi el caràcter més universal d'heretge tristament famós en el món sencer, i sense que pugui dubtar-se de la seva apostasia en el procés de la Inquisició contra ell, ja que la seva heretgia fou cosa palesa i ben escandalosa), ha ferit el cor del Pare Sant. I per aquest motiu el peregrinatge txecoslovac li ha portat una gota de consol, ja que el Papa, amic de sostenir relacions amicals amb tots els Estats, no ha dubtat a rompre-les quan els més alts interessos espirituals del catolicisme ho han reclamat.

* * *

Aquest sol d'agost, que calcina les terres una mica grises i senyorívolament malencòmiques dels volts de Roma i que paralitza el ritme de la vida pels carrers de la ciutat, no ha pogut aquest any apagar les resplendors del Jubileu del món sencer cap als peus del Successor de Pere.

I el Vaticà segueix essent el jardí immens on les abelles de tot arreu, sense distinció de races ni nacionalitats, cerquen la mel de la fortitud d'ànim per a fabricar el rusc de l'espiritualitat cristiana de l'univers.

J. M. GICH

Els factors morals del problema social

L'observació diària subministra dues ensenyances similars, malgrat que es produeixin en medis socials diferents.

La primera és aquesta: els patrons que inspiren llurs relacions amb els obrers en les doctrines socials, no pertanyen gairebé mai a la gran indústria ni acostumen a ésser grans terratinents; no són, generalment, els grans capitalistes o arrendadors, en els

quals fins la generositat pugui semblar obligació més que sacrifici. La *élite* patronal es mostra amb preferència en els petits centres fabrils o en les petites explotacions agrícoles; es creació del sentiment i obra del contacte, i no conseqüència de la superabundància de béns materials.

Heus aquí la segona: els obrers més rebels, els que són atacats de la febre revolucionària i destruc-

tora no es recluten, generalment, en les zones ínfimes de la retribució del treball. El mendicant no sol ésser ni un desesperat ni un anarquista. Obrers que avui obtenen els més alts salaris, superiors de vegades al sou de les professions liberals, són comunistes i revolucionaris; segueixen essent-ne quan milloren i ascendeixen; ho són sempre, per temperament i per convicció, independentment del desig econòmic. En canvi, les classes mitges, econòmicament *proletàries*, són, per naturalesa, conservadores i sofertes.

Es diu que augmentant el nombre de satisfets, disminuirà, al mateix temps que el nombre de necessitats, el de rebels. Però si es tracta de satisfaccions materials, ens trobarem amb una escala creixent, com la de les necessitats, sense que pugui resoldre el problema una redistribució material, necessàriament limitada. La "lleï de bronze", de Lassalle, desautoritzada per l'evolució econòmica, seria susceptible d'una interpretació justa si se la fes relacionar amb els factors que determinen la creixença de les necessitats quan es considera l'augment dels salaris com un valor desglossat de tota cultura moral.

En termes generals, pot dir-se que el sedant social no rau en l'augment de la capacitat de producció ni de consum, sinó en la generalització de la capacitat d'estalvi fins fer-se patrimoni de totes les classes socials.

Però l'estalvi és factor *moral*, perquè és previsió, perquè suposa esperit de continuïtat, perquè capitalitza la pau de l'individu i de la família.

* * *

La cosa més essencial són les *idees*, però les idees vives, susceptible d'inspirar *conductes*; no les idees que es *coneixen*, sinó les que es *practiquen*.

Les idees socials cristianes són essencialment fecundes, perquè engendren sentiments poderosos i són font de solidaritats àmplies i robustes.

Subordinar les idees a l'evolució dels fenòmens econòmics equival a desvirtuar-los de la seva valor de normes. El món social és llavors un món de forces.

I en aquest món de forces, en el qual es desenrotllen per igual l'economia liberal i la socialista, és irrefutable l'argument de l'obrer que raona d'aquesta manera: "Tot el que tinc ho he aconseguit per la força de l'organització, no per condescendència del patró. Qui sap si augmentant la violència, augmentaré també la importància de les concessions".

No és menys lògic el patró que, encarant-se amb l'obrer que gradua les conquestes, i amb el propagandista que ensenya el deure social, diu així: "Ho veieu? Se'm demana una part per a obtenir, segurament, a poc a poc la totalitat. No s'aspira a la participació en els beneficis, sinó a la confiscació a profit de l'obrer. No existeix tal programa de conciliació, sinó plantejament d'un traspàs".

Tots dos tenen raó, perquè s'han situat en l'enipirisme dels factors materials. Així la lluita social sembla cada dia més virulenta, més apassionada; cada suspensió serveix per a preparar una nova lluita més aferrissada. El món s'ofega en el mar del materialisme, i l'equilibri sembla cada dia més llunyà i difícil, perquè s'han d'equilibrar forces mo-

rales i no existeixen més que forces cegues.

La tasca del que predica *la pau per la justícia* esdevé molt aspra. Tothom parla de les seves *experiències*, però ningú no es dóna compte de la limitació de la seva experiència de patró o d'obrer, ni de la ruïna que portarà darrera seu el materialisme *pràctic*. Cadascú mira per ell, però es desenten de l'esdevenidor; parla de reivindicació de classe, però limita l'horitzó de la classe en la perspectiva de la generació que ara viu.

* * *

La força té un alicient indiscutible. Va sempre per la via ampla i no per corriols i caminois. Venç en un moment resistències, per vèncer les quals calia molt de temps. Aquest és el motiu dels seus èxits i que en certes avinenteses pugui ésser la seva aplicació parcial una terapèutica que demana el ritme accelerat de la vida.

Però pensem en ço que significa encomanar normalment a la força les solucions. Fixem-nos solament en un aspecte, encara que tots són ben coneguts i són judicats per la història. No hi ha res més efimer que el centre de residència de la força. Aquesta, per la seva naturalesa dinàmica, es desplaça fàcilment i canvia de camí. El mateix prestigi dels seus èxits és una ensenyança desmoralitzadora que es propaga per contagi; tots fien el dret a la força de què disposen, i fins identifiquen amb el dret qualsevol pretensió susceptible de prosperar.

Generalitzant-se la violència, la societat avança cap al caos. Cada element es desintegra dels altres quan recorda la lliçó de la justícia per la pròpia mà, que és l'arma de la venjança de classe. El fenomen més anarquitizant que ha presenciat el món ha estat l'abstenció de l'Estat en les lluites socials. No ha existit l'arbitratge perquè ha mancat tot criteri de certesa moral, i s'ha eclipsat el concepte del bo i del lícit. Davant un Estat en excedència, les armes materials de la lluita de classes han evocat la terrible visió de la humanitat primitiva, segons Hobbes.

* * *

Urgeix fonamentar les bases psicològiques del problema social. El camí que semblava més breu esdevé llarg i sagnant. Tota reivindicació obtinguda per la força es perd per a l'eficàcia de la pau social. El camí que semblava més breu esdevé llarg i sagnant. Tota reivindicació obtinguda per la força es perd per a l'eficàcia de la pau social. El sentit del límit, inseparable del concepte del deure, solament sorgeix damunt el fons moral de la naturalesa quan està alligada per una pedagogia transcendent. Cal llaurar la terra, començant de bell nou el treball, després de tanta collita d'odis. Sembrar de nou cada dia, a cada hora; fer un apostolat de la paraula i de l'exemple; convertir la doctrina en obres, no oblidant que si és estèril la fe sense obres, de res no serveixen tampoc les obres sense esperit.

Sembla llarg el camí quan s'albira el cim llunyà. Però l'aliciet rau a donar el pas segur tenint l'amor per norma.

C. R.

El comunisme en acció

Les cèl·lules del comunisme

L'"Oeske Slavo" diu que la detenció del secretari general del partit comunista, Jilek, sospitós d'espionatge militar, té una segona part de les més greus, perquè ha descobert tot un ample sistema de disgregació organitzat per Moscou amb el concurs dels comunistes txecoslovacs. Se sap que aquest partit ha establert ja el sistema de les cèl·lules en diverses fàbriques txeques que produeixen motors d'aviació i armaments per a l'Estat.

El comunisme i Abd-el-Krim

Segons telegrama de Reval, comuniquen de Moscou que el senyor Raskolnikoff, comissari que ha estat de Marina pel Bàltic i organitzador de la propaganda roja a Xina, ha sortit ja de Moscou amb direcció al Marroc en concepte de Delegat de la III Internacional Comunista prop d'Abd-el-Krim.

Tumultes al Reichstag

Sovint es registren al Reichstag diversos tumultes provocats pels elements comunistes.

De "La Correspondencia Militar"

La lluita contra el comunisme pren una nova fase. Amb l'objecte de bloquejar-lo, Anglaterra, que és la nació que dirigeix la croada antirevolucionària, vol complementar el setge moral terrestre format per

l'aliança, o almenys, l'acord d'Alemanya amb França i Anglaterra, apoiat per la Societat de les Nacions, amb algun bloqueig marítim al Bàltic. Dinamarca, perquè els seus estrets no siguin llocs de lluita, en veure's impotent per la seva escassa població per a defensar-los, ha desarmat i, en cas de guerra, els ocuparà Anglaterra, defensivament. Sembla que, demés, intenta ocupar alguna illa dintre el Bàltic, davant del golf de Finlàndia, per a observar la costa russa. Aquesta ocupació és, naturalment, mal mirada per Rússia, que en protestarà i que per de prompte mobilitza una esquadra de quatre cuirassats, i creuers, destroyers i submarins, i ha practicat manobres que proven l'eficàcia de la marina russa.

Reunions comunistes sorpreses

"Il Corriere d'Italia" anuncia que la policia de Pàdua ha sorprès una reunió comunista, practicant diverses detencions.

A Vigodarsere, la policia ha dissolt una manifestació comunista.

El comunisme a França

"Le Journal" diu que és molt probable que siguin processats i fins empresonats alguns diputats comunistes, acusats de col·laborar en una campanya contra la guerra del Marroc.

El Ministre de Justícia ha estat invitat a obrir una informació detallada sobre els maneigs comunistes.

De l'egoisme

IV i últim

La seva negació, la caritat cristiana. — La caritat és un amor racional superior, que consisteix a estimar Déu més que totes les criatures i que a nosaltres mateixos, i les criatures tant com a nosaltres. De manera que per la gràcia de la caritat, el jo queda per dessota de Déu i al mateix nivell, quan no també inferior, de les criatures, i en aquest sentit és com la recessió en últim lloc, quasi l'anorreament del jo material.

L'essència de la caritat consisteix en una rectitud interior de judici, en una aplicació constant de la recta raó en tots els actes. La caritat és estimar les coses pel valor que tenen en realitat, objectivament, no en relació amb el jo. La caritat destrueix el jo pur, individual, per instaurar en el centre del cor quelcom que és com una universalització o expansió del jo, en el qual troba lloc l'absolut i tot el creat... I així aquesta mena de jo està ple del Summe Bé, però també de les criatures, en quant són participació d'Ell... El pròxim, per desgraciadament i repugnant que sigui corporalment, també es troba en aquest jo: per la caritat no existeix la repugnància física; si acàs la moral, o sigui l'error i la mentida. Per aquesta virtut el jo esdevé tan universal com la veritat i la raó. Ah, i mireu des d'aquí el jo de l'egoisme que, volent-se fer superior a tot i reduir-ho tot no fa més

que arrossegar-se miserablement pel particular i material, com el cos de què procedeix!... Quin volar tan sublim en ales de la vertadera llibertat, i quin reptar tan menyspreable sota la grapa del volar desordenat!

Qualsevol dubte sobre la racionalitat d'aquell amor vers Déu, superior a l'amor vers les criatures, fàcilment s'esvairà, de considerar només d'una part la fervent inclinació de la voluntat vers el bé, i d'altra, la classe de bé que representa Déu, Bé Summe. Diu Kempis que "el que estima no mira els dons, sinó que va a l'encontre del dador d'ells, preferint-lo a tots els béns". Per altra part, Déu és també principi i últim fi de l'home, i per tant tots els actes, perquè siguin racionals, han de referir-se mediatament o immediatament a Ell.

Igual evidència presenta com també l'amor envers Déu ha d'ésser més fort que el que tenim per nosaltres mateixos. Sant Tomàs dóna una raó ben clara i senzilla: "Devem estimar Déu, font de bondat, més que a nosaltres mateixos, perquè aquesta bondat nostra per la qual ens estimem la participem de Déu; d'on, que si l'efecte és amable, molt més amable és i ha d'ésser estimada la causa infinita". Es la mateixa raó, aplicada, que dóna per demostrar que l'home no té obligació d'estimar el pròxim més ni tant com a ell mateix: "perquè l'amor de l'home per si mateix és com l'exemplar de l'amor que té per als

altres. I l'exemplar sempre és més digne que l'*exemplar*". Doncs en aquesta relació de nosaltres a Déu, és al revés, representant Déu l'exemplar excel·lentíssim, on convenen en grau infinit totes les nostres perfeccions possibles i actuals.

Després del que hem dit no apareixerà encara prou natural i justificada la ferma decisió de l'home recte de preferir el turment i la mort abans d'ofendre Déu, a qui estima més que a si mateix?

Per mitjà d'aquest amor desinteressat a Déu es fa possible aquell altre amor a les criatures a l'altura del que ens devem nosaltres mateixos. No hi ha dubte que la naturalesa humana, abandonada a ella mateixa, estima el seu pròxim, perquè estima la pròpia imatge; però naturalment sempre s'estimarà més a ella mateixa, ja que per ell mateix és una unitat substancial, que és més que l'unitat de semblança que el lliga amb els altres.

Però precisament aquest és el principal perill de caure en l'egoisme, que és quan el cor de l'home està desentès de l'ordre de l'Absolut i llavors sols hi ha la relació del *jo* a les criatures.

Quan Déu és present en el cor de l'home, ben a l'trament passa. En primer lloc, el *jo*, acostumat a posar-se dòcilment sota el superior i des d'allà contemplar la infinita Bondat increada, es veu insignificant i comprèn la pobresa i misèria del propi valer. En aquesta disposició, el judici que formarà d'ell mateix serà més aspre que mai, i de consegüent es trobarà molt a propòsit per a sofrir una comparació amb les altres criatures sense tant perill d'una injustícia. Tal és degut al relatiu del valer de l'home, qui es tindrà per més o menys segons amb qui es compara: si sempre es compara amb iguals acabarà per creure's superior a tothom.

Després hi ha l'exemple esplendorós de l'Esser amat, i és la principal influència a ben predisposar-nos per a l'amor desinteressat a les criatures. En efecte, la Divinitat encarnada, coneguda, quant a la manera de comportar-se almenys, per l'home, és una inestroncable font d'amor i de sacrifici. Qui de l'atenta consideració del pas de Jesucrist per la terra no treurà un fervent desig de lliurar-se sencer als altres? Ah, aquella augusta Cena en què es resumeix l'immens amor diví vers les criatures quan realment s'entregà tot! I qui no es llençarà de ple als més durs sacrificis en benefici del pròxim, empès per l'amor, en veure el Fill de Déu estenent dòcilment els braços sobre la creu per a ésser immolat? Sant Alfons M.ª de Liguori conta que el P. Pau Segueri tenia escrites al peu del Crucifix aquestes paraules: "Així s'estima". Efectivament, així... amb la suprema prova de l'amor, s'estima, això és Déu estima... i a qui?, a un altre Déu?, a un ésser més excel·lent encara? *Nego suppositum*. Déu estimà així les criatures. Déu, aquell qui està encimat sobre les estrelles i el món li fa d'escambell?... a les criatures, cossos plens d'ingratitude, fragilitat i misèria?...

Si Déu, infinitament superior a les criatures, es dignà mostrar vers elles un amor tan gran, el menys que nosaltres podem fer és estimar els nostres iguals com a nosaltres mateixos.

Jesucrist demostrà la més elevada caritat o amor en lliurar-se com a víctima. Per això hagué d'abaijar-se immensament a estimar-se a si mateix com a les criatures, i encara menys, perquè hagué de posar el propi *jo* (si així es pot parlar) per dessota del de totes i cada una d'elles. La vida de Crist fou vida

d'amor. El seu regne no era pas material, sinó dels cors rectes i ordenats. I en la conquesta dels cors, les armes són l'amor i el sacrifici. El sacrifici per a demostrar la intensitat de l'amor.

Després d'Ell, els que s'han afanyat a aconseguir un lloc, només que fos l'últim, en la cort celestial del Gran Conqueridor i monarca, han hagut d'emprar, fins com inconscientment, la mateixa arma de l'amor desinteressat a les criatures després d'Ell.

En la vida dels sants l'amor al *jo* no existeix. Mireu l'espill de la caritat, d'entre els sants el Sant de l'amor a les criatures, el *poverello* d'Assís, St. Francesc: quanta dolçor irradia la seva vigorosa figura! En ella hom queda extasiat de contemplar tanta difusió de si mateix. És aquell qui deia als ocells "germà ocell" i al sol "germà sol", és aquell qui plorava amb les tristeses dels altres i s'alegrava amb les seves alegries. Per a les criatures més humils eren les seves exquisites dolçors, les paraules de tendre conhort, el sacrifici diligent... Vegem ara el que deiem: i per a ell? per al *jo*? Per a ell cilicis, deixuplines, dejunis, incomoditats... tota l'aspror de l'home.

D'aquest amor desinteressat a les criatures Déu n'ha fet un manament. Preguntat Jesucrist sobre quin era el *més gran manament* de la llei, respongué: "Amaràs ton Senyor Déu. amb tot el teu cor, amb tota la teva ànima, amb tota la teva pensa. Aquest és el major i primer manament. El segon és semblant a aquest: Amaràs ton pròxim com a tu mateix. En aquests dos manaments s'enclouen tota la llei i els Profetes" (Mat. XXII, 37).

J. TORRENT F.

La depuració de la llengua a Itàlia

Des del crit d'alarma llençat en octubre de 1921 pel Papa Benet XVe contra la blasfèmia, i des del 6 de maig de 1922, en què va prendre cos l'organització nacional, s'han celebrat a Itàlia, en sols tres anys, 12.675 reunions, sense esmentar les que tenien caràcter purament religiós, contra la blasfèmia.

Entre les autoritzades adhesions pervingudes al Comitè Central de Verona (Itàlia), cal remarcar la del Rei d'Anglaterra, la del President dels Estats Units, la del President de la Confederació Helvètica i el President de la República Germànica Hindenburg. Sumen, entre els principals adherits, 8 ministres d'Estat, 184 diputats, 89 senadors, 28 generals i almiralls, 22 alcaldes, 15 filòsofs, 14 publicistes, 26 poetes, 21 literats, 9 homes de ciència, 1.263 professors, 197 periodistes, 42 bisbes, 8 cardenals i el papa Pius XIe, havent esmerçat el Comitè Central de Verona la suma global de 180.000 llires.

La navegació aèria italiana s'ha ofert al Comitè Central de Verona per a llençar en els dies festius, sobre les principals ciutats del regne, un milió de proclames antiblasfemes. Roma, Milà, Florència, Torí, Venècia, Gènova, Nàpols, Palerm, Bolonya, Trieste, Trento, Fiume, veuran caure cada diumenge, com baixades del cel, proclames per valor de moltes mils llires.

La generalització de la campanya contra la blasfèmia i la seva fecunda intensificació fan esperar dies millors a les nacions que, com Itàlia, tant s'afanyen per esbandir aquest llot.

D'ací i d'allà

El diari *A B C* s'ha distingit sempre pels seus atacs sistemàtics contra totes les coses de Catalunya.

El seu representant a Barcelona veu únicament allò que ens perjudica i ens fa mal. Amb tant de temps que conviu amb nosaltres, de la seva ploma no ha brollat mai una lloança.

Abans ens estranyava aquesta actitud, car no podíem concebre que un home, per gran que sigui la seva rancúnia, pugui atacar sistemàticament un poble. Però després de conèixer el dit representant hem trobat la seva actitud molt natural. Un home com ell no pot fer altra cosa que atacar. L'amor és únicament patrimoni dels homes nobles.

L'hem vist entrar sorrut en alguns organismes i sortir-ne amb la cara riallera.

Hi ha coses al món que alegren la vida i fan ballar al so que desitja aquell que fa sonar la flauta.

Diu un diari que la comissió provincial ha acordat suspendre per un any de *empleo y sueldo* el majordom de la Diputació senyor Utrillo.

Es veu que en deu haver fet una com un cove o bé que en aquella casa, com que hi regna una unanimitat absoluta i ha minvat la feina, han acordat prescindir de majordom.

Ara que hi ha hagut una gran dispersió de diputats i les dependències són desertes, el que necessitaria la Diputació no és un majordom, sinó un masover.

Fins ara el partit de U. P. ha estat acèfal, però ara, amb el president que té, anirà lluny i governarà quan vulgui.

El senyor Primo de Rivera ha acceptat, com és sabut, la presidència. Així tindrem un partit integrat per militars i paisans que substituirà el Directori, el dia que aquest consideri que ha acabat la seva missió.

El dia 13 de setembre, data memorable en la qual es publicà un manifest que s'ha complert al peu de la lletra, apareixerà un gran diari que defensarà la integritat de la pàtria i la del Directori.

Aquest diari serà dirigit pel senyor Rico, que ha exercit fins ara el càrrec de censor a Madrid. No havem tingut mai l'honor de llegir res d'aquest senyor, però diuen els que el coneixen que serà un periodista formidable.

Amb un partit ben organitzat, on predominen les grans mentalitats d'Espanya, i amb un diari redactat per grans periodistes, l'èxit és indiscutible.

Ara sí que Espanya comença el seu camí de regeneració.

En aquest país és on es fan més contramanifestacions. Us signifiquen a favor d'un ideal i l'endemà el vostre veí us canta un himne o una cançó per fer-vos la guitza.

Si un grup va a una font a beure un gotet d'aigua

i els veïns d'enfront creuen que aquell acte porta cua, acuden també a la font a desagreuja-la.

I quina manera de perdre el temps!

Tanta feina que es podria fer i hi ha gent que en comptes de treballar per la glòria de Déu, pensa únicament a dividir els homes.

Els fabricants de begudes i els bars es queixen perquè no fa calor. Quan el temps fredoreja la gent no té set.

Fins la naturalesa ha perdut el seny.

Es a dir, potser no és seny el que necessitem, sinó una forta tempestat que aclareixi d'una vegada el cel.

L'ex-ministre d'Instrucció pública de Mèxic, senyor Vasconcellos, que es troba a Barcelona, parlant amb els periodistes ha recordat que ell havia trasplantat a la cultura oficial mexicana els mètodes d'ensenyament de la Mancomunitat de Catalunya que existí abans de la que acaben de dissoldre.

Si que és estrany que els estrangers s'enamorin de les csoes que nosaltres hem de destruir perquè són dolentes.

Mireu que tenen ben mal gust els estrangers.

El gran actor Enric Borràs ha representat "Terra Baixa" en un teatre popular de Barcelona, i el públic l'ovacionà tant que hagué de parlar per a donar les gràcies.

L'obra d'En Guimerà emocionà fonament el públic.

Veieu com al poble també li agraden les coses bones?

Quina necessitat hi ha d'embrutir-lo amb vodevils infectes?

Segueixen alguns diaris planyent-se que els homes que avui governen a la Diputació no donin gaire importància a les institucions de cultura.

Aquests diaris es planyen per vici.

Per què la volem la cultura? En temps del Rector de Vallfogona no hi havia pas massa cultura i, no obstant, hi havia bons poetes i el poble era feliç.

El que hem de fer és anar tirant i deixar-nos de cabòries.

Amb tantes escoles i institucions de cultura es malversaven molts diners.

El cas és tenir un bon recó per quan serem vells. Sempre és bo tenir una poma per la set.

Els vaquers protesten perquè el Governador els recorda que complint un acord han de traslladar els estables a les afores de la ciutat.

Aquesta protesta ens ha sorprès extraordinàriament. Com és que s'atreveixen a protestar uns elements tan partidaris de l'ordre que han respectat sempre el principi d'autoritat?

Els vaquers assistiren a la gran manifestació que es celebrà a Barcelona, i, per tant, no ens expliquem la seva actitud de rebeldia.

Aquest número ha passat per la censura governativa

El que passa

ESPANYA ENDINS

Sembla que En Lerroux va posar mà en l'antèrior crònica, en el que a ell es referia, perquè el text sortí un poquet embullat. Menys mal que el bon sentit dels llegidors posaria les coses en el seu lloc i supliria les que hi faltaven. Sortosament el paper lerrouxista ha anat tan a menys que no li ve d'un pam. Talment com si fos fet de marcs-paper.

En arribar al Marroc En Primo de Rivera, els soldats d'Abd-el-Krim el saludaren amb algunes "diversions militars", un xic pesades. Es coneix que està de broma Abd-el-Krim. Segons el *parte oficial* li costà cara la broma, perquè les tornes han estat condignes.

Com que d'aquí a un parell de mesos la qüestió del Marroc, segons es diu oficiosament, s'haurà resolt, la gent no s'hi encaparra massa. Més val així i... "lo que fuere sonará".

Gosariem dir que ara ço que més preocupa l'opinió és la qüestió econòmica. Els nous tributs provincials han estat com la gota d'aigua que ha fet vessar el pot de la paciència pública. Tothom malparla d'aquest aspecte fiscal de l'Estatut d'En Calvo, que no té un pèl de tonto, però que en aqueixa matèria ha resultat un pilós...

La Cambra de Comerç de Madrid ha alçat el clam fent-se ressò d'aquest estat de la consciència col·lectiva. El tribut que ensopega amb més oposició és el recàrrec del timbre, que algunes Diputacions han començat a cobrar.

Aquestes odiades entitats, cridades a mort en triomfar el Directori, ara s'arrapen a l'Estatut que les ha revifat, per veure si suren i cobren nova vida. La qüestió és viure, cobrar i caciquejar.

Però els impostos provincials, encara que toquen al viu de les entranyes als flagellats "pagans", no són pas els impostos que més els preocupen. L'escàs rendiment d'aquests n'exigirà de nous, i els vicis de què pateix la funció recaptadora fan inútils en gran part, els sacrificis dels contribuents. Si aquesta fos intelligent, discreta, honrada i activa no foren els impostos tants i tan grossos, ni sobretot, tan ruïnosos.

Cal que s'hi fixi el Govern en aquesta qüestió, ja que els pobles més aviat es revoltent pels tributs de diners, que pels de sang, encara que això resulti una mica paradoxal.

Una de les coses bones que ha fet ara el Directori és la creació del Banc de Crèdit local, i una de les que prepara, més bona encara, és la fundació del Banc d'Exportació. Sense organitzacions bancàries que facilitin l'exportació dels nostres productes, no podran aquests competir mai amb els productes semblants de l'estranger en els mercats mundials. Dinners per a produir, mitjans per a trasbalsar i crèdits per a poder fiar, són absolutament necessaris per al dit fi.

I parionament amb tot això són precisos bons representants a l'estranger, informacions promptes i segures, tractats de comerç beneficiosos, etc.

Pensar que els mercats es conquisten amb discursos, i l'exportació es fa sense facilitats, és propi de gent badoca, inútil per a tota funció de govern.

ESPANYA ENFORA

Parlem-ne del ja famós pacte de seguretat franco-germànic. Les negociacions han estat força laborioses, llargues i pesades. El canvi de notes diplomàtiques ja sol ésser-ho de pesat, però en aquesta qüestió tan transcendental, la parsimònia s'imposava.

Per primera vegada després de la Guerra Gran es parlava de la pau futura amb un cert peu d'igualtat entre les parts contractants.

Per primera vegada després de l'immens flagell, el cor amb els seus odís i les seves rancúnies deixa la paraula al cervell perquè els tractes relatius a la pau, fossin possibles i encertats.

Per primera vegada després de la gran catàstrofe Alemanya accepta el paper de vençuda i França s'oblida de l'espasa de Brennus.

Així ha estat faedor aquest canvi de notes i la seva exquisita correcció diplomàtica. Anglaterra ha ajudat a l'èxit posant a contribució tota la seva influència i el seu art diplomàtic més subtil i eficient.

La pau futura està embastada.

França en penyora ha bandejat tots els escrúpols, de què suara parlàvem, per evacuar el Ruhr, i l'ha evacuat ràpidament, i per la seva part Alemanya ha arranjat els conflictes del Sarre, ha fet callar les estridències nacionalistes, i no ha formulat recriminacions de cap mena. És veritat que ja parla com a *sui juris*, que condiona la seva entrada a la Societat de les Nacions, que demana raonablement el desarmament d'Europa davant del seu propi desarmament; però sense èmfasi, sense exigències, sense comminacions ni apressaments.

I diem que la pau futura està embastada perquè ja es parla, com de cosa necessària, de la revisió del funest Tractat de Versalles i de la retrocessió d'algunes colònies d'Àfrica al govern alemany, punts aquests que hom ha estimat sempre indispensables per a fonamentar sòlidament la pau del món. Manta vegada ho hem afirmat, i així serà si verament la pau es cerca de bona fe i ardentment com tothom desitja.

Un dels més gran avantatges que aquest canvi de decoració diplomàtica comporta, és separar definitivament la Germània del cercle de la influència soviètica. Un dels més paorosos perills que d'ençà de la promulgació del dit Tractat ha corregut Europa, ha estat la probabilitat, molt de temps quasi tornada en certitud, d'una aliança russo-germànica, que hauria probablement submergit la civilització cristiana en el caos comunista.

Una Alemanya forta i respectada al centre d'Europa, és la millor barrera contra les envestides i els avenços de les repúbliques soviètiques i del seu esperit, és la més forta garantia junt amb Anglaterra, de la pau mundial. Per dissort, no podem dir alguna cosa semblant de França, els governs de la qual encara coquetegen amb el comunisme. Juguen amb foc.

Noticiari

ESPANYA

Les últimes enèrgiques disposicions de la Junta provincial d'Abastos, dictades per tal d'abaratir les verdures i les fruites a Barcelona, no han donat els fruits que s'esperava, però talment han reeixit quelcom.

Un altra embranzida forta, i arribarem a normalitzar els preus.

Després caldrà que obri la santa constància...

—El Govern vol reorganitzar l'Escola d'Estudis Industrials. I tan ben organitzada que estava!

—A Saragossa començarà aviat la construcció de 50 cases barates.

—Diu que va endavant el projecte d'organitzar una Oficina Central de Beneficència a Barcelona per a facilitar l'acció social caritativa de tantes entitats com hi estan dedicades.

—La Direcció General de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis crida l'atenció de totes les entitats i organismes socials i mutualistes sobre la importància dels propòsits governatius de creació del segur maternal i sobre la informació pública que sobre aquesta matèria, complint la R. O. de 18 de juny darrer, acaba d'obrir l'Institut Nacional de Previsió

Aquesta informació haurà de desenrotllar-se d'acord amb el qüestionari que ja coneixen els subscriptors de CATALUNYA SOCIAL per haver-lo publicat fa pocs dies.

—Llegim que un agrupament financer català, secundant valuoses iniciatives, ha formulat un projecte de repoblació forestal i construcció d'estanys per a recs, que el Govern està estudiant, anem a dir.

—Ha quedat constituït legalment el Banc de Crèdit Local que tant de bé pot fer als Ajuntaments i Diputacions, si funciona autònomament i d'una manera encertada.

Han intervingut en la constitució de la nova entitat i subscrit les seves accions, elements de Madrid, Barcelona i València.

El nou Banc estendrà la seva activitat a tot Espanya, concertant préstecs amb els Ajuntaments i Diputacions, i també contractes de tresoreria, obres, recaptació d'arbitris i tot el que autoritza la legislació municipal i provincial.

El Consell d'Administració ha quedat constituït per don Eduard Recasens i Mercader, sots-governador; don Josep Buen, duc de Bivona, don Ernest Anastasio Pascual, don Josep Jover Icaza, don Eduard Maria Buxadera, don Josep Torra Closa, don Alfred Bauer, don Carles Maristany, don Ramon Albó Martí, don Francesc Pons Pla, don Francesc Recasens Mercader, don Josep Floza Altuve, don Ferran Mellado Núñez, vocals, i don Salvador Ferrandis Luna, secretari.

Per a la direcció del Banc ha estat designat don Francesc Recasens i Mercader i la presidència del Consell d'Administració ha estat justament confiada a l'excel·lentíssim senyor don Ramon Albó i Martí.

—El tants anys sospirat port franc de Barcelona sembla que ha entrat en un període de realitzacions. Ara acaba d'ésser confirmat, anomenant-se Comissari

Regi al senyor Alvarez de la Campa, de qui és d'esperar amb fonament que sabrà posar-se a l'altura del seu càrrec.

—El Directori s'ha excusat dels greus càrrecs que va fer-li el Foment del Treball Nacional per l'errat i tendenciós funcionament del Consell Nacional d'Economia en ordre a les negociacions de Tractats de Comerç. Es veu que pesen molt els interessos estrangers que juguen en aquesta classe d'affers econòmics. Els compromisos internacionals no deixen prou llibertat al govern per a negociar amb profit.

—A part de les comarques castigades pel mal temps, les collites de tota mena resulten generalment bones. La de cereals fa esperar una baixa de preus que sens dubte reflectirà prompte en el de les farines. Ja seria hora de poder menjar el pa a més bon preu que ara.

—S'ha fet públic el cens oficial del bestiar del nostre país.

La impressió és molt desfavorable, puix acusa disminució important en els sectors de riquesa pecuària que més de prop topen amb el proveïment de carns del nostre país.

Les variacions registrades en 1924 amb relació a 1921 són: bestiar asinal, 100.183 caps menys; cavallar, 87.733; mular, 185.308; boví, 282.060; de llana, 200.062.050; caprum, 494.293; porquí, 922.994.

—Els colliters de vi de tot Espanya estan desesperats perquè una nova gran collita de raïms, per comptes d'afavorir-los, empitjora llur difícil situació. Tenen tots els cellers plens de vi i no saben on podran encabir el de la nova collita. Els preus són ruïnosa i no hi ha consum a penes.

ESTRANGER

El novè Congrés Penitenciari Internacional tindrà lloc a Londres del 4 al 10 d'agost. Hi estaran representades totes les nacions.

—Es prepara un Congrés especial per a la premsa tècnica a París, de l'1 al 4 d'octubre. Potser hi haurà massa tecnicisme.

—A Bolonya tindrà lloc un Congrés Internacional Universitari catòlic els dies 5, 6, 7 i 8 de setembre presidit pel Cardenal-Arquebisbe bolonyès.

—El Secretariat Internacional de la Joventut Catòlica ha publicat una vibrant allocució invitant totes les joventuts a l'Assemblea general que es celebrarà a Roma del 16 al 19 del mes pròxim.

—A Londres s'han suprimit els homes-anuncis anomenats "sandwiches".

—El Ministre de l'Interior d'Itàlia ha ordenat que no sigui donada a la premsa cap notícia escandalosa que pugui ofendre el pudor públic.

—El Congrés Internacional d'Astronomia celebrat a la Universitat anglesa de Cambridge, que ha reunit tots els astrònoms més savis del món, finí amb un gran banquet on un dels més famosos astrònoms beneí la taula i donà gràcies a Déu en llatí, responnent tots els comensals devotament. No sabem si hi era el famós astrònom de *La Vanguardia* que mai, ni per casualitat, escriu en els seus articles sobre astronomia el sant nom de Déu.

—La Federació Catòlica Francesa ha decidit sostenir l'acció dels empleats de banca encaminada al millorament de la seva precària situació.

Publicacions d'“Acció Popular”

Tratado Elemental de Sociología Cristiana

pel
DR. JOSEP M. LLOVERA
Canonge, Professor a la Càtedra d'Apolo-
gètica Cristiana d'“Acció Popular”

5.ª EDICIÓ, REVISADA

PREU: 7 ptes. rústega.
9 “ enquadernada.

Saludada a la seva aparició per l'«Osservatore
Romano» amb la més bella i laudabilíssima nota
comentari.

Sindicatos y Cajas Rurales

pel
P. LLUÍS CHALBAUD, S. J.
Doctor en Dret, membre del
Consell Tècnic d'“Acció Popular”

4.ª EDICIÓ

La millor campanya contra l'absentisme és divul-
gar aquesta obra d'organització social agrària.

Preus especials per als senyors Subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

VIDA CRISTIANA

Revista Litúrgica publicada
pels Monjos de Montserrat

Surt nou vegades l'any en
quaderns de 48 pàgines

Preu: 8 Ptes. a l'any;
per corresponal: 8'50

Pagament anticipat

S'admeten anuncis

Acaba de sortir

R. Rucabado

ENTORN DEL SINDICALISME

Segona part
d'Angoixes Socials

Un volum de XXVIII × 264 pàgs.

Preu: 4 ptes.

Pot demanar-se en aquesta Administració

Cameros, 3, pral.

o bé a l'Editorial Políglota, Petritxol, 8

304 (05) (46.71) Cat.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colòmbia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

VAL

PER UN OPUSCLE

Socialisme i Cristianisme

AL PREU REDUIT
DE 0'40 PESSETES

Caduca el 1 de setembre
El pagament en segells de correu

Als nostres lectors

Amb el fi de facilitar als nostres lectors les obres editades per aquesta casa, avui els oferim un cupó perquè puguin gaudir de la rebaixa concedida als propagandistes.

Als col·leccionadors del nostre setmanari bastarà que en fer la comanda, en comptes de retallar el cupó, ens indiquin la seva qualitat de subscriptors.

Ben prompte s'oferiran altres cupons per a l'adquisició dels llibres de la Biblioteca d'Acció Popular.